

vsak dan, izvršeni nedelje iz
vrstnike, ob 5. uri popoldne.

Upravišтво je v Kopitarjevi ulici št. 6.
 Sprojema naročnino, inzerate in reklamacije.
 Upravištskega telefona št. 188.

»Ne, ona trdi, da ne vé ničesar o nobenem Rimljanu.«

tove evropske velevlasti, ker je s tem zavrt vsak resničen političen napredek ene ali druge in tako Balkan slab in dostopen vsakršnim vplivom. Zato tudi kraljestvo črnogorskega vladarja.

Logaška zastrupljevalna zadeva pred ljubljanskimi porotniki.

(Dalje.)

Včerašnja popoldanska razprava.

Hladnik dijak.

Prvi sta bili zaslišani priči Albina Prevc, pri kateri je Hladnik stanoval kot dijak in pa dr. Sabothy, ki je s Hladnikom stanoval pri Prevčevi. Prevčevi je zmaknil Hladnik kot dijak desetlet. Star je bil takrat 12 ali 13 let. Ravno tako izpove dr. Sabothy.

Logaške priče

župan Franc Korenčan, Jožef Špan, sestra obtoženke Roza Arko opisujejo ugodno značaj Hladnika in Hladnikove. V istem smislu izpovejo tudi logaške priče Ivan Zihlerl, Josipina Megi, Josipina Zihlerl in Ivan Mihevc.

Prodaja pilul v Ljubljani.

Ljubljanski magistratni koncipist Ivan Toplikar izpove, da je zaplenil strupene pilule po ljubljanskih trgovinah. Priče dr. Piccolli, trg. Krivic in poslovodja Sušelj niso smatrali, da je prepart škoduje ljudem. Mislili so, da je navadno sredstvo proti podganam in mišim, ki se lahko prodaja brez strupnega lista.

Manipulacije z menicami.

V zadevi Dolenc, Quiritti in Marinšek so zaslišanci izpovedali bistveno tako, kakor to navaja obtožnica. Marinšek se pristavi, da smatra Hladnika za poštenega človeka, ker je vedno poravnal, kar mu je bil dolžan.

Hladnik v krldi.

Predsednik deželne sodnije svetovalec Vedernjak je konstatiral po Hladnikovih napovedih, da je Hladnik pasiven v znesku 11.000 K. Hladnik se je zelo ostro prerekal s pričami Dolenc in Quiritti. Ko je napravil Quiritti opazko, da je Hladnik dober kakor angel, reče Hladnik ironično: »Seveda, ker so me molzli.« Predsednik: »Quiritti ste pa Vi molzli.« Hladnik: »Kako ga bom molzel, ko ni ničesar imel.« Priča Dolenc je imel zelo težavno stališče, ker je računal Hladniku obresti, ki so brez dvoma oderuške.

Priglasena ničnost.

Državni pravdnik dr. Neuberger popravlja obtožnico glede na Marinška v toliko, da se črta besedilo, ki dolži obtoženca, da je hotel oškodovati Marinška. Nadalje predlaga, naj se prečitata mnjenji graških izvedencev, ker si nasprotujeta mnjenji domačih izvedencev. Dr. Ravnikar ne nasprotuje predlogu, pač pa želi, naj bosta navzoča pri čitanju tudi domača izvedenca. — Dr. Neuberger: Če bosta navzoča izvedenca, naj se povabita tudi graška izvedenca. — Dr. Švigelj: Naj se prečitajo članki, ki sta jih objavila »Slovenec« in »Slovenski Narod« glede na za-

»Odpeljite jo na streho,« je ukazal in odšel pred njimi.

Na strehi so odvedli Mirijam k srednjemu stebri, ob katerem je bila priklenjena več metrov dolga železna veriga. Simeon ukaže, naj ji zveže roke na hrbtu. Nato ji je pripel na prsi tablico z napisom:

»Nazarenka in izdajalka Mirijam je obsojena, da umre pred očmi svojih prijateljev Rimljanov!«

Spodaj na tablici so bili podpisi sodnikov, tudi Benoni se je moral podpisati v dokaz, da je v njegovem srcu zmagoval rodoljubje nad sorodstvom.

Nato so ovili konec verige okoli njenega pasa in ga varno pritrdili, rekoč:

»Trpi tukaj, prokleta izdajalka, dokler ne bodo padale tvoje kosti kos za kosom raz te verige. Hči satanova, povrni se k satanu, in tesarjev sin naj te sedaj reši, ako more!«

»Nehaj z zasramovanjem,« mu seže Kaleb v besedo, »kajti kedor druge proklinja, bo sam proklet.«

»Ako bi šlo po moji volji,« odgovori rabi, »bi prokletstvo zadelo tudi tebe. Poberi se od tukaj in bodi prepričan, da je več znanega o tebi, kakor misliš, in znano je tudi, da bi si tudi ti rad pridobil prijateljev med Rimljani.«

Kaleb ni ničesar odgovoril, kajti poznal je moč tega Simeona, ki je bil poseben prijatelj divjega Janeza iz Gishale. Zalostno se je še ozrl na Mirijam in zamrmral: »Sama si hotela tako; sedaj ne morem ničesar več storiti. Zdravstvuj!« In prepustil jo je njeni usodi.

(Dalje.)

devo Hladnik. — Senať sklene, da se članki ne prečitajo, pač se pa prečita izvid graških izvedencev in se zaslisi tudi domača zdravnika, odkloni pa, da bi osebno prišla graška izvedenca. — Dr. Švigelj: Priglašam ničnost. — Dr. Neuberger: Jaz tudi.

Zaslišanje zdravniških izvedencev.

Predsednik čita izvid graških izvedencev. Veselost vzbudi, ko prestavi predsednik: Srce je takorekoč magacin krvi. Graški izvedenci med drugim izjavljajo, da je baritna sol smrtonosen strup, 2 do 3 gr tega strupa zadostujejo za smrt. Graški izvedenci sodijo, da človek umrje, če trajno dnevno zavzije pet koščkov. — Dr. Schuster: Po mojem mnjenju noben normalen, pameten človek ne bo še enkrat zavžil teh pilul, če jih je enkrat zavžil, pet koščkov pilul pa ne usmrti človeka in niso smrtno nevarne. Proti mnjenju graških izvedencev, da povzroči strup smrt, če se skozi več dni vsak dan vzame pet koščkov, sodi, da bi postal nevarno bolan, a umrl bi ne. Graški izvedenci imajo v mislih zgolj čist strup, ne pa primesi masti in moke. — Dr. Neuberger: »Prosim, naj se to natančno protokolira.« Na dr. Ravnikarjevo vprašanje izjavi dr. Schuster, da kot praktičen zdravnik izjavi, da to sredstvo ni v stanju usmrtiti človeka. Dr. Neuberger: »Prosim, naj se to natančno protokolira.« Na dr. Švigljevo vprašanje izjavi dr. Schuster, da bolnik ne vzame zdravila, ki ne učinkuje dobro. Dr. Neuberger: »Zdravilo ostane zdravilo in strup ostane strup.«

Dr. Plečnik: »Na tem stališču, kakor graški izvedenci, stojim tudi jaz. 50 kroglic bi skupno smrtno učinkovalo. Vsi strupi učinkujejo dvojno: neposredni in daljni. Drisko, bljuvanje povzroči 5 kroglic; če bi vzela v desetih dneh 50 kroglic, bi ne umrla, a če bi kroglice naprej jemala, bi se strup nabiral in bi končno smrtno učinkoval. Vsi strupi so pripravniki človeka usmrtiti. Nesposobno je 5 kroglic usmrtiti človeka.«

Dr. Neuberger še enkrat stavi svoj predlog glede na nesoglasje. Predsednik: »O tem se bo pozneje sklepalo.«

Čitanje spisov.

Ob 11. uri dopoldne je bilo končano zaslišanje dr. Schusterja in dr. Plečnika. Predsednik prične čitati akte, ki jih leži grozna kopica pred predsednikom. Pri razpravah pred senatom se navadno vsi akti ne prečitajo, marveč se, ne da jih prečitajo, vzamejo na znanje, če to dopuste stranke, ki imajo itak vpogled v ves akt.

Pred vsem se čitajo zapisniki tistih prič, ki niso bile zaslišane. Neka izpoved pravi, da je bil Hladnik vzrok, da je propadlo igrališče, ker je bil svojeglaven. Hladnik je tudi zaman iskal na igrališče posojila 5000 kron. V svojo gostilno je hodil Hladnik dvakrat ali trikrat na teden. Ni se dosti brigal za njo. Piacentinija opisuje neka priča za dobrega človeka, ki ni sposoben, da stori kak zločin. Ko se čita, da je Hladnik na stanarini 210 kron dolžan, Hladnik ugovarja in naglašja, da ima pobotnice o plačani stanarini. Omenja se tudi dopis deželne vlade, ki obvešča ljubljanski magistrat, da se ne smejo prodajati iplule. Iz spisov povzamemo, da so prvotno nekoliko sumili tudi Maksa Hammerlitzja.

Hladnikova korespondenca.

Predsednik: Hladnik je imel tu čas in je precej veliko pisal. Na dolgo in široko je pisal Hladnik tudi svoj zagovor, v katerem naglašja, da je nedolžen. Osobito veliko je pisal svojemu prijatelju Capanni. Prečita se tudi pismo, ki ga je pisal Albertiju, naj kasira denar zanj, a naj tega ne govori okoli. Capanni je poslal razglednico, na kateri je napisal »casa mia« (moja hiša). Hladnik to pojasni tako, da se italijansko ne more drugače označiti kraj, kjer kdo stanuje. Rubilo je Hladnika šest strank (Marinšek, Dolenc in drugi). Med čitanjem spisov se je izpraznila porotna dvorana. Ostali so le najvztrajnejši, večino avditorija tvorijo seveda ženske, ki se posebno zanimajo za obtoženko, a tudi za obtoženca.

Predsednik naznani, da se odkloni predlog o zaslišanju graških izvedencev.

Dr. Neuberger: Prijavim ničnostno pritožbo.

Predsednik zaključi 6 minut pred eno uro popoldne dokazovanje. Razprava se nadaljuje ob 4. popoldne in se še danes konča.

=====

- Slovenski starši! Pošljite svoje otroke v slovenske šole!

=====

Dnevne novice.

— **Gospodarsko - političen shod** priredi S. L. S. dne 4. t. m. na Uncu. Poročata gospoda državna poslanca J. Gostinčar in dr. Ign. Žitnik. Na shod so vabljeni vsi volivci občine Rakek, ker bo shod velikega pomena za gospodarski napredek občine. Pomeniti se bo treba o živinoreji, pašnikih in škodi po črvu. Vsi na shod!

+ **Nemški strah zaradi najnovejšega ljudskošolskega odloka.** Iz Prage poročajo: Poroča se iz zanesljive strani, da je bil izdan koncem julija odlok na vse šolske oblasti, ki določuje z ozirom na odlok od 28. junija 1910, št. 34.260, da se opusté v šolskem letu 1910/1911 paralelke na ljudskih šolah, ako ni v istem razredu in paralelki najmanj 80 otrok. Dokler pa ni predpisane števila, pa se začasnih razredov ne sme otvoriti. Nemci se boje, da bodo vsled tega odloka izgubili na Češkem mnogo svojih šol, medtem ko bodo narastle češke.

+ **Orel v Ajdovščini.** V Ajdovščini so ustanovili v nedeljo, 28. t. m., telovadni odsek Orla. Pri tej priliki je lepo predaval preč. o. Bonaventura iz Sv. Križa o vzgoji. Bratje Orli, le krepko in vstrajno naprej!

+ **Teorija in praksa.** Stara resnica je, da sta to dve stvari, ki izgledata povsem drugače. Stara resnica, pravimo, in ravno zato sojobjoda zavrglivi moderni napredni ljudje in je ne marajo poznati. Toda resnica ostane resnica, kar okužajo tudi vsi oni, ki se sicer nožejo ravnati po njej: Tako si v strahu in obupu rujejo lase moderni sociologi, ki so z vso gorečnostjo propagirali in še propagirajo teorijo svobodne morale, pa se zgražajo nad čisto naravnimi posledicami, nad prakso. Na Francoskem, v Ameriki in povsod drugod, kjer se je uveljavila svobodna morala, gredo temelji družbe na kose: družinsko življenje, zadostni in zdrav naraščaj, državljanska in vsaka druga disciplina — vse gre na nič. Tudi naši soc. demokrati stojije ravnokar pred tako neljubo razliko med teorijo in prakso. Znano je, da so vneti zagovorniki svobodnih zvez med možem in ženo, da so apostoli svobodne ljubezni. Če se dva rada imata, naj se imata, pa naj se ves svet na glavo postavi; pri tem nima nihče tretji kaj govoriti, to je izključno njuna zadeva. Čisto po tem lepem receptu je ravnal graški sodrug Jodlbauer, urednik strankinega glasila, deželni poslanec in občinski svetovalec — prva glava torej. Pustil je v bedi svojo ženo in pobegnil z ženo tržaškega sodruga Lindnerja. Človek bi po soc. demokratični teoriji sodeč moral misliti da ga bo stranka povzdignila v nebo zato, ker si upa živeti po »svojem prepričanju« brez ozira na desno in levo. Toda ne. Stranka je namreč v svojem glasilu podala med drugim to-le izjavo: »Čeprav je ta afera le zasebna in družinska zadeva, se mora vendar ves način njegovega postopanja napram zaslužnemu sodrugu in njegovi družini (!) globoko obžalovati in obsojati.« Strankino zastopstvo je tedaj sklenilo, da je Jodlbauer na vsak način odstavljen s svojega mesta ter si pridržuje nadaljne odredbe. Vidite gospodje sodrugi, kako britka je v praksi teorija, da smem rezati v meso bližnjega, samo da to služi v mojo srečo. Kako večno lepo, veljavno in resnično pa je krščanstvo s svojim naukom o dolžnostih nasproti bližnjemu in samozatajevanju!

+ **Posnemajte Nemce in kupujte ter širite blago »Slovenske Straže«.** Nemškemu »Schulvereinu« so se v zadnjem letu zvišali dohodki od prodane družbenega blaga za 57.237 K (od 36.119 na 93.356 K). Tudi »Slovenska Straža« bi lahko imela tako lepe dohodke, ako bi vstrajno kupovali le blago »Slovenske Straže«. Širite vžigalice in kavino primes »Slovenske Straže«!

— **Za člana goriškega deželnega šolskega sveta** je imenovan namesto vl. svetnika vpokojenega gimn. ravnatelja Simziga, ravnatelj višje realke gospod Viktor Slop pl. Cadenburg.

— **Nemški akademiki v obrambnem delu.** V Gradcu se je ustanovila nepolitična zveza abiturijentov z edinim namenom, vzgajati mladino in ljudstvo sploh za narodno obrambo (t. j. napa dalno) delo.

— **Sumljivo za nemško krepot.** Nemški časopisi razglašajo, da je bila uredniku »Landbote« in »Gottscheer Nachrichten«, nekemu Türkeju odpovedana služba in da se mu ne sme več plačevati naročnina.

— **Pogreb g. Jožeta Zalokarja** se je vrsil v Sevnici ob Savi v nedeljo dne 28. avgusta po deseti maši. Izpreveda se je udeležilo na stotine ljudstva, oziroma prijateljev in znancev. K zadnjemu počitku ga je spremljalo tudi pet duhov-

nikov, namreč domači gospod župnik in gospod kaplan ter trije drugi gospodje tovariši. Pri odprtem grobu je imel č. g. župnik sevnški pretresljiv govor, popisujoč neumorno delovanje pokojnika. Niti eno oko ni ostalo suho. Umrl je mož; neutrudljivi delavec na slovenski zemlji v prid zatiranemu narodu slovenskemu. Bil je rad dobre volje, a le v poštenu družbi. Rajni se je tudi udeležil romanja v Lurd leta 1908., letos pa imel namen iti v Jeruzalem, a prehitela ga je bela smrt ter ga pripeljala še v lepši kraj, nebeški Jeruzalem. Bodi mu zemljica lahka!

— **Lovsko tekmo psov frmačev** namerava prirediti letos na jesen »Slov. lovsko društvo«.

— **Kakšen lov se nam letos obeta.** Zarod poljskih jerebic je vsled izredno deževnega vremena neenakomerno razvit tako, da se dobe popolnoma dorasli in pa tudi še komaj leteči mladiči vrabčeve velikosti. Po nekaterih loviščih. n. pr. okoli Kranja, ni skoro nič jerebic, drugod zopet dovolj. — Prepelje je tudi nekaj. — Veliko bo zajcev in pa fazanov. — Na Cerkniškem jezeru je dosti rac, velikih in malih kozic pa izredno veliko. To so le splošne opazke o nekaterih vrstah naše divjačine.

— **Za provizoričnega učitelja v Solkanu** je imenovan Albin Stritar, doslej učitelj na ljudski šoli v Postojni.

— **Poročil se je** v Trstu c. kr. orožniški stražmojster g. Volbenk Ivančič z gđc. Natalijo Hrast.

— **Č. g. I. N. Jemeršič**, župnik in bivši poslanec hrvaškega sabora, ne namerava pri novih volitvah več kandidirati.

— **V Ameriki umrla Slovenka.** V Bridgeportu, Ohio, je 6. avgusta umrla rojakinja Marija Kašca, rojena Mirtič. Pokojnica je bila stara 40 let, doma iz Jame pri Žužemberku.

— **Zaboden od orožnika.** Iz Splita poročajo: Iz Imoskija se poroča, da je nek orožnik pred nekaj dnevi na patroliranju zahteval od neke lovške družbe, naj mu pokaže lovške liste, kar se je tudi zgodilo. Kljub temu pa to ni zadovoljilo orožnika, ki je skočil v tem trenutku za kmetom Vrdoljakom, iztrga mu puško ter mu jo razbil ob kamenju. Vrdoljak je gledal mirno to početje. Odšel pa je takoj v Imoski, da naznani dogodek postajnemu stražmojstru. Orožnik po imenu Tišma je prihital za Vrdoljakom, ki ga je ravno dobil, ko je prišel iz pisarne. V tem trenutku ga je tudi zabodel z bajonetom. Vrdoljak je bil na mestu mrtev. Zapušča vdovo in 2letnega otroka. Orožnik Tišma je bil aretovan in izročen garnizionskemu sodišču v Maharski.

— **Odlikovanje.** Častno svetinjo za 40-letno zvesto službovanje je dobil g. Ivan Čik, cerkvenik v Banjaloki.

— **Deficit mednarodne lovške razstave.** Lovska razstava na Dunaju, za katero se je izdalo šest milijonov kron, se bo po dosedanjih računih končala z deficitom. Preračunano je bilo prvotno, da jo obišče tri milijone ljudi. Z ozirom na to pa je bilo do danes obiskovalcev razstave le 1.700.000, namesto 2.500.000. Da je manj obiskovalcev, kot se je pričakovalo, pripisujejo nekateri to neugodnim vremenskim razmeram. Garancijski fond razstave znaša 500.000 kron. Bržkone bo šlo polovico te vsote za pokritje primanjkljaja.

— **Nesreča pri električnem dvigalu.** 16-letna dekla Terezija Zupana na Dunaju je bila uslužbena pri hišnem oskrbniku v I. okraju, Kohlmessergasse št. 3, ter je morala oskrbovati električno dvigalo. Ko se je 31. avgusta hotela peljati neka služkinja v tretje nadstropje, jo je Zupan spustila v dvigalo. V zadnjem trenutku, ko se je lift že dvignil, je hotela skočiti vanj tudi Zupanova, da bi med vožnjo kramljala s služkinjo. Bilo pa je že prepozno. V dvigalo ni mogla več skočiti, pač pa se ji je zapletla vanj obleka ter je tako visela na njem. Dvigalo jo je vleklo po navpičnem rovu do tretjega nadstropja, kjer se je ustavilo. Zupanovi pa se je obleka odtrgala ter je padla iz višine tretjega nadstropja na tla rova v pritličju. Zlomila si je nogo ter se je tudi v notranjosti poškodovala. Prepeljali so jo v bolnišnico.

— **Pasja kontumacija.** C. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani je razglasilo pasjo kontumacijo za občine Preserje, Borovnico in Vrhniko vsled tega, ker se je dne 28. m. m. pri nekem psu v Pokojišču uradno konstatovala steklina.

— **Tatvina na parniku.** Od Trsta do Splita je bila na nekem parniku ukradena ročna torbica, v kateri je bilo par uhanov, vrednih 9000 frankov, par uhanov z biseri in briljanti, vrednih 8000 frankov, dve zlati ženski uri, vredni 500 frankov, 12 srebrnih, pozlačenih žlic, vrednih 240 frankov, angleški bankovec za 100 funtov (2480 frankov), eden za 50 funtov (1240 frankov) in

oden za 20 funtov (580 frankov), dragocena pahljača, več angleškega kovane-ga denarja, zlata tobačnica z rubinom, safirjem in briljantom, vredna 1500 frankov. Po tatu ni nobenega sledu.

— **Tržaška »Banca popolare triestina«** je prišla v velike denarne zadrege. Banka je namreč v zadnjem času dala velikih posojil raznim industrijalnim podjetjem, tovarnam itd., toliko v mestu, kolikor tudi na deželi. Ko je ljudstvo dooznalo o tej denarni zadregi, je začelo zahtevati nazaj svoje vloge, posebno velik naval je bil v sredo. Govori se, da je morala banka izplačati okolu dva milijona vlog.

— **Slovenec ponesrečil v Ameriki.** V Jolietu se je 13. avgusta smrtno ponesrečil v jeklarni zvečer Karol Vesel, neoženjen, star 38 let, doma iz Malega Podljudna št. 6, fare št. Mihael pri Novem mestu na Dolenjskem. Ze trinajst let je bil zaposlen v »converterju« Illinois Steel-kompanije in popolnoma izurjen v svojem težkem in nevarnem delu. Nek stroj ga je tako hudo poškodoval po prsni, nogah in drugod, da so se zdravniki v bolnišnici, kamor je bil prepeljan, čudili, kako je mogel živeti še tri ure po nezgodi.

— **Umrl je na Verdu pri Vrhniki** posestnik Jožef Hrenov.

— **Uvoz mesa iz Rumunije.** Včeraj se je odprla meja prostemu uvozu mesa iz Rumunije. Vendar se od tega, kakor časopisi poročajo, ne pričakuje, da bi na znižanje mesne cene kaj vplivalo. Množina mesa je premajhna, potem manjka živalij, manjka klavnic in primernih vozov, v katerih bi se meso uvažalo, kratko rečeno, manjka vsega. Preteklo bo najmanj pol leta, predno bo prišlo rumunsko meso na avstrijski trg. Avstrija ima na meji eno samo klavnico in še ta ni za večji uvoz mesa urejena.

— **Lovska sreča saškega kralja.** Iz Trbiža se poroča 31. avgusta, da je saški kralj v kratkem času bivanja v svojem trbižkem lovišču ustrelil 24 divjih koz, med njimi 10 korenjaških kozlov, kozlov.

— **Letalni stroj za otroke.** Doseženo je! Jabolko ne pade daleč od drevesa, — bi si lahko mislil marsikdo, ko bi zvedel, da frči po zraku v lastnem letalnem stroju štiriletna hčerka znane zrakoplovca in graditelja letalnih strojev, Paulhana. Sestavil je na pomorne prošnje letalni stroj, ki je primerno velik z ozirom na malo postavico svoje hčerke, ki pa je v vsakem oziru popolnoma izdelan in ni samo igrača. Mal motor gonilni majhen vijak, stroj zdrži po travniku, se dvigne nekoliko čevljev visoko v zrak ter čez nekoliko časa se zopet spusti rahlo na tla. Mala Paulhanova hčerka je gotovo najmanjša in najmlajša zrakoplovka. Časi niso več daleč, ko bodo otroci letali v šolo po zraku in se topli s šolskimi torbami nad našimi glavami.

— **New York, 23. avgusta.** S parnikom »Kronprinz Wilhelm«, ki je lastnina severo-nemškega Lloydja, smo se pripeljali v šestih dne iz Southamptona v New York danes ob deveti uri zjutraj. Potnikov nas je bilo nad tisoč, med njimi tudi nekaj izseljencev. Med nami je bil rusinski metropolit eksel. grof Septicky, ki gre k evharističnemu kongresu v Montreal. Katoličani smo posebno lepo praznovali na parniku nedeljo 21. avgusta. Metropolit je imel, napravljen v rudeči tuniki s palijem, božjo službo po grškem obredu. Potem je govoril v rutenskem, poljskem in nemškem jeziku. Ker je bilo med izseljenci tudi nekaj Jugoslovancev, imel je vsled metropolitove želje Vaš poročevalec slovensko pridigo. Ob deseti uri dopoldne se je vršila druga služba božja. Opravil jo je duhovnik iz Baltimora ter govoril angleško, francosko, italijansko in nemško. Na parniku je bilo mnogo anglikanov in luteranov, pa se ni nič slišalo, da bi bili na kak način praznovali nedeljo, navzoči pa so bili pri naši službi božji in se prav spodobno vedli. Tudi tukaj se vidi, da ima katoliška vera posebno oživljajočo moč v sebi. Vreme je bilo na morju vedno neugodno in solnca nismo vse teden videli. Več kot polovica potnikov je bilo bolnih in vsakega je vožnja bolj ali manj izmučila. Parnik je vozil jako hitro, ker daljavo 3528 morskimi milj prevoziti v tako kratkem času, ni malenkost.

— **Mengeš.** Minulo je nekaj časa odkar nisem imel opraviti s kakim dopisnikom »Sloven Naroda«. Oseba, ki me zdaj napada, se je sicer izpremenila, ker službuje v drugem kraju, značaj pa je ostal tisti, ki je lasten ljudem »te vrste«. Poslužujejo se namreč ostudne hinavščine in grde laži. Zato poznam dobro dopisnika. Pravi, da jaz ljudstvo hujškam, da je odvracujem, da bi se ne udeležilo veselice, katero priredi mengeška podružnica sv. Cirila in Metoda, da se bojim konkurence ra-

di predstave. No, te se pač ni treba bati. Akoravno je k zadnji naši prireditvi pripeljal precej svojih somišljenikov in »prijateljev« in so imeli v rokah knjižice »Revček Andrejček« in zasledovali v njih igro, jo skušali motiti z neumestnimi medklci, vendar njegova kritika ne omenja drugega, kakor da jaz igralcem črtam »najnedolžnejše ljubimkane«. O, hinavščine! Ko so ravno radi tega prišli, da bi potem vpili, glejte, kakšne igre prirejajo v katoliškem društvu itd. Saj se poznamo! V prihodnje se bo že poskrbelo, da ljudje te vrste zaradi javnega motenja ne bodo imeli vstopa. Povdarjam, da se konkurence ne bojim, akoravno se tukajšnja jara gospoda (povečini tuja), že dva meseca pripravlja na predstavo »Brat Sokol«. Ko minejo počitnice, ostane znani dopisnik osamljen, kakor je bil poprej. Kako je »priljubljen« pri občinstvu, je že večkrat skušil v gostilnah, ko se mu je že od več strani jasno povedalo, da on ne bo Mengša »komandiral«. Če v prihodnje ne bo miroval, se bo poskrbelo, da bo z istim »dobrim« imenom, kakor je prišel pred kratkim v ta kraj, moral zopet odkuriti. — Moja dolžnost pa je, da ljudstvo opozarjam na volkove v ovčjem oblačilu, ker se ravno ti kaj radi na nas sklicujejo (lansko leto, pri nabiranju članov), nam pošiljajo vabila in na ta način občinstvo slepe. V tem smislu bom deloval tudi zana-prej, neglede na to, ali je liberalnemu dopisniku ljubo ali ne. — Nadalje čvaka nekaj o »čukarskih bratih«, o junaštvu »z noži« in s skakanjem »po bratskih glavah«, o »Kranjski šparkasi«, da jih podpira, »da kupčujejo z Nemci«; obrekuje Orle in »Bogomilo«, katera pa v Mengšu niti ne eksistira. Vse kaže, da pač »Narod« večkrat na tak način piše, on pa, »ki se trudi, dela in žrtvuje svoje moči za okrepitev omejenih bratov«, je to slepo prepisal. Če dokaže dejanje, katero podtika Orlom, dobi nagrado, da je bo vesel. — Mengeš, 30. avgusta 1910. — Valentin K a j d i ž, kaplan.

— **Ljudska izobrazba v Bosni.** Bosenska vlada je izdala naredbo, s katero dovoljuje snovanje analfabetskih tečajev na najširši podlagi; treba je le obvestiti oblast, kdaj, kje in kdo bo vodil tečaj in katere knjige in drugi pomočki se bodo rabili. Kakor znano je bosenska vlada leta 1907. izdala odredbo, s katero prepoveduje vodstvo analfabetskih tečajev vsem onim osebam, ki nimajo dokazil o pedagoški usposobljenosti ter celo duhovnikom ni dovolila pouka na takih tečajih.

— **Na upravo dolenjskih železnic.** Iz Mokronoga se nam piše: Lansko leto sta mokronoška in šentrupertska občina prosili, naj bi se cesto na kolodvor Bistrica-Mokronog, kolodvor, kakor tudi skladišče na tem kolodvoru razširilo. Dasiravno je to nujno potrebno, tega do danes še niso storili. Dovožna cesta h kolodvoru je tako ozka, da se vozniki drug drugemu komaj ogibljujejo; oni vozniki pa, ki pričakujejo potnike pri vlaku, pa sploh nimajo pri kolodvoru prostora. Skladišče je tako prenapolnjeno, da se je moral promet s pragi ustaviti, ker ni prostora za izkladanje. Železniška uprava bi temu prav lahko odpomogla, ako bi odkupila nekoliko sosednjega sveta in razširila dovožno cesto, kakor tudi skladišče, kar pa ne bi stalo mnogo. Če se je za to železnice žrtvovali toliko, naj se žrtvuje še to, da vsaj promet ne bo oviran, kar bo železnici sami le v korist.

— **Otvoritev »Gasilnega doma« v Zasipih.** Minolo nedeljo, 28. avgusta t. l., otvorila se je slovesno novozgrajena hiša tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva. K tej slavnosti so prihitela sosedna bratska gasilna društva iz Bleda, Ribnega, Bohinjske Bele pod svojimi zastavami, dalje društva iz Breznice, Jesenic, Gorij in Dobrave. Vsa ta društva prikorakala so točno ob treh k blagoslovu v župno cerkev pred Najsvetejše, iz cerkve pa se podala z lepo okrašeno domačo brizgalno v veličastnem sprevodu in slovesnem zvonenju pred »Gasilni dom«. Tu je župnik kot tajnik domačega gasilnega društva pričujočim bratskim gasilnim društvom pojasnil notranji pomen gasilnih društev ter v svojem in vaščanov imenu v iskrenih besedah se zahvalil slavnim požarnim brambovcem za požrtvovalno in uspešno pomoč pri zadnjem požaru dne 16. avgusta t. l., ki je uničil lepo župniško gospodarsko poslopje zaspisko in tik njega stoječo zasilno shrambo domačega gasilnega društva, proseč pomoči od zgoraj, naj bi se redkokdaj odpirala vrata te hiše ob nesrečah, a kadar se bodo morala in bo zadonel rog gasilski »na pomoč!«, tedaj pa brez odloga, gasilci, v največji sili pogumno svojemu sobratu na pomoč! Po govoru se je blagoslovila shramba in gasilno orodje. Slednjič se je vršila tombola na prostem in v pro-

storih gostilničarja g. Antona Burja. Čisti dohodki se bodo obrnili v poravnava velikih stroškov, katere je imela domača podobčina zaspiska pri prepotrebni zgradbi tega poslopja. Vse se je izvršilo v splošno zadovoljstvo in v najlepšem redu v čast sosednim bratskim društvom in domačim prirediteljem. Posebna čast in hvala gre p. n. načelnikom omenjenih društev, osebito g. Ivanu Rusu, načelniku gasilnega društva v Bledu, za njegov prisrčni in bodrilni govor svojim sobratom, soseski zaspiski in p. n. gostom. Čast in hvala vsem skupaj! Bog plačaj! Na pomoč!

— **Slovenca napadli.** V Clevelandu v Ameriki so ponočnjaki napadli Slovenca Frana Peterlina, ga težko ranili in ga položili na železniški tir. K sreči je Peterlin imel še toliko moči, da se je čez nekaj časa zavalil v bližnji jarek.

— **Petletnica košanskega pevskega društva v Košani** se je dne 28. avgusta nadvse dobro obnesla. Dopoldne se je udeležilo društvo korporativno z zastavo sv. maše, pri kateri je lepo prepevalo. Spremljala so ga domača društva: vrli Orel korporativno, Slov. kat. izobraževalno društvo, obe podružnici »Slovenske Straže« in Marijina družba. Vsa dekleta so bila v krasni narodni noši. Ob 1. uri popoldne so prišla bratska društva: Slov. kat. izobraževalna društva iz Prema, Vrbovega in St. Petra, telovadna odseka Orel iz Trnovega ter iz St. Petra korporativno, zastopniki Slov. katol. izobraževalnih društev iz Vipave in Senožet ter Šmihela, vrli pevski zbor iz Suhorja, tako, da je bilo zbranih 12 bratskih društev. Vsa društva je sprejelo pevsko društvo in Orel pri slavlolu ter jih spremljalo v vas. Ob 3. uri je bil pozdravni govor na trgu, kjer je govoril predsednik košanskega pevskega društva, nadučitelj gosp. Janko Grad. V daljšem govoru spominjal se je tudi krasnega jubileja presv. cesarja, kateremu je zbrano občinstvo — nad 800 jih je bilo — priredilo presrečne ovacije ter odkrito odpelo »Bog ohrani!« Po odpeti »Pevčevi molitvi« ter »Slovanski pesmi« priredila so vsa društva obhod po vasi z vrlo godbo iz Rovt na čelu. Nato se je vršila ljudska veselica na krasno ozaljšanem travniku, ki ga je prepustil društvu v uporabo preč. g. župnik Karol Lenasi. Po krasno uspelem koncertu, pri katerem je sodeloval tudi vrli pevski zbor »Slov. kat. izobraž. društva iz St. Petra«, vršila se je burka »Prepirljiva sosed«, ki jo je preimenitno uprizorilo »Slov. katol. izobraž. društvo iz Prema«. To so res igralci, ki zaslužijo priznanje — zlasti pa še oni, ki jih je tako vrlo naobrazil. Nato je sledila telovadba združenih telovadnih odsekov Orel. Ljudstvo je bilo kar iz sebe samega navdušenja. Vzorno uspele proste vaje ter nadvse lepe in težke vaje na orodju, vse to je bilo res nekaj posebnega. Vsa čast vrlim telovadcem, zlasti gg. načelnikom iz Trnovega in Košane. Upravičeno so jih obsipale vrle košanske žene in dekleta s cvetjem — zaslužili so! In zopet nekaj novega ter nad vse lepega! Ciganski poglavar »Marko« pripeljal je svojo veliko cigansko družino — 28 glav — v slikovitih kostumih na veselični prostor. To vam je bilo veselje. Gledali smo cigansko zaroko, prekrasni »čar-daš« pojedino itd. A čujte! Posebne vrste cigani so bili to; — pobirali so za »Slovensko Stražo«. Čikov se pogledali niso in če bi jim kdo ponudil pipo, da mu jo osnažijo, ali bi jo bil izkupil! Tudi »šlogali« so samo za desetico. Zvečer so švigale rakete v zrak in grmeli so topiči. Tako je minil krasen dan na občno zadovoljnost. Zabave — poštene zabave — je bilo več kot dovolj. Košansko pevsko društvo sme biti ponosno na ta dan, zlasti pa na ugled, ki ga uživa po celi Notranjski. Le na trdni krščanski podlagi zagotovljen je moralen in gmoten uspeh društva, o tem se je prepričalo društvo ob praznovanju petletnice. Zato pa le v tem in edino v tem smislu naprej! Vsem bratskim društvom pa srčna hvala in na —

— **Izvoz dalmatinskih proizvodov v Južno Ameriko** se obeča lepo razviti; »Sofia Hohenberg« (Austro - Amerikana), je za Janeiro in Montevideo ukrcala v Splitu krog 4000 met. stotov cementa, 8. septembra t. l. pa odpluje drug parobrod istega društva s 5000 met. stotci cementa in drugimi dalmatinskimi proizvodi.

— **O cetinjskem slavlju** prinaša ki zveni malo drugače kakor razni pasaraj. »Hrv. Dnevnik« uvodni članek, negiriki na črnogorskega Niko, ki jih prinašajo te dni razni listi. »Dnevnik« piše, kako praktičen zna biti knez-pesnik, kadar gre za koristi njegove družine; rodovitne nižine krog skaderskega jezera je knez odbral zase, drugo so pograbili vojvode in druga knezova žlahta. Ljudstvo se mora zadovoljavati z

nerodnimi skalnatimi brčinami, ki ga ne morejo živeti, pa se zato trumoma seli v Ameriko, Srbijo in drugam po svetu. To ljudstvo dobro ve, koliko ga stane knežja »familija«, ki se je sedaj odela celo s kraljevim sijajem. Stroški za ta sijaj sicer ne bodo prinesli večjih davkov in bi to bilo čisto brezposelno, ker je ljudstvo že itak izmzgano do kosti, ampak plačala bosta to ruski stric in dobri dunajski sosed. Črnogorski vladarji so bili namreč vedno tako pametni politiki, da so si znali ohraniti prijateljstvo v Petrogradu in na Dunaju, čeprav se je to vsaj včasih zdelo nezdržljivo. To nese. Neodpustna kratkovidnost je, da se Nikolo in Črnogoro tako nezaslišano slavi tudi v gotovih bosenskih listih, ki so vladi blizu; s tem se le neti gotovo navdušenje in megalomanijo, ki ni v korist avstrijskemu dinastičnemu čustvu. — Tako »Dnevnik«.

— **Bosenski vajenci v — Budimpešti.** Ogrska industrijalna zveza je po sarajevski trgovski in obrtni zbornici razglasila v Bosni, da se za Budimpešto nabirajo bos. vajenci, ki bodo pri svojih mojstrih imeli popolno brezplačno oskrbo ali pa takoj po 1 K na dan. Za mohamed. vajence se bo poskrbel verski pouk in vse, da ne bodo prišli v ničem v opreko z mohamed. verskimi postavami. Razven tega se bo v Budimpešti prirejalo razne tečaje za izučene bosenske obrtniške pomočnike, ki dobe 300 K podpore, da se nauče mažarski jezik in brezplačno oskrbo. Vožnja na železnici je za vajence in pomočnike brezplačna. Z eno besedo, bosenskim fantom se v Budimpešti obetajo sedma nebesa — zlasti mohamedanskim fantom se jih hoče zagotoviti za tu in tam. Kako neki vse to? Saj isti Mažari ne skrbje niti za svoj lasten narod tako, da o Slovaki, Srbi in Rumunih niti ne govorimo. Pa kaj bi Mažar ne storil za svoje politične cilje!

— **Hrvaške višje trgovske šole v Zagrebu, Osijeku in Zemunu,** spojene z realnimi gimnazijami, so preosnovane v samostojne trgovske akademije s štiriletnim podukom, tečajem za abiturijente in s posebnimi trgovsko-strokovnimi tečaji.

— **Sanacija centralne zveze kmečkih zadrug na Koroškem.** Kakor se poroča, ne bo centralna zveza trpela v aferi Kayser nebone škode na posojilu 1.900.000 K, katero ima terjati od tvrdke Kayser & Palese. Baje je pripravljena dunajska banka vso zadevo v roke vzeti in jo mirno rešiti, tako da ne bo zveza nič trpela. Govori se, da se je za rešitev centralne zveze zavzela tudi vlada in drugi merodajni krogi, ki so poroštvo za posojilo prevzeli.

— **Smrt Amerikanca v Bosni.** O Laskoviću, ki so ga dobili mrtvega v gozdu pri Sarajevu, se sedaj poroča, da niso dobili pri njem denarja, ki ga je vedno nosil s seboj in je torej bil najbrže oropan.

NAPAD NA ITALIJANSKEGA MINISTRA LUZZATIJA.

Dne 31. avgusta je bil napaden vlak, s katerim se je vozil ministsrski predsednik Luzzati in sicer med postajo Rignano in Pontassieve. Neznane je sprožil proti kupeju, v katerem se je nahajal minister. Toda sreča mu ni bila mila, kajti razstrelil je samo okno poštnega voza. Vlak se je ustavil na bližnji postaji Campo di Marte kjer so bili takoj obveščeni o dogodku kr. karabinerji.

Zdi se, da kroglja ni bila namenjena g. predsedniku, kajti njegovo popotovanje je bilo javnosti popolnoma neznano.

Štajerske novice.

Š O nesreči na Dobrni pod Retjem se nam še piše: Grozno je bilo slišati v tork popoldan, da je na Dobrni pod-sulo 18 Makedoncev. Vse je drvilo skupaj, da bi pomagali jih izkopalati. V prvi mešanici so res vsi mislili, da jih je 18 podsutih, ker so taisti, ki so se rešili, se porazgubili vsi prestrašeni med druge ljudi, a pozneje se je izkazalo, da jih je bilo pri delu, kjer so kopali zemljo, med katero se je nahajal »Langend«, 18 ljudi, in so se večinoma rešili. Podsulo je samo tri ljudi, med katerimi je bil eden takoj mrtev, eden težko, eden lahko ranjen. Eden se je pa tako zelo prestrašil, da ni mogel bežati in se mu po naključju ni nič zgodilo. Ta, ki je težko ranjen, ima roko na rami zlomljeno in na životu je premečkan. Poklicali so takoj rudniškega komisarja iz Celja, ki je prišel že z brzovlakom popoldan.

Š **Umrli** je v Gradcu celjski slikar Albin Paradiž.

Š **Nesreča na železnici**. Včeraj popoldne je brzovlak št. 133 iz Ljubljane v Laškem trgu povozil železniškega uslužbenca Antona Brateca, ki se je hotel izogniti vlaku, ki je prihajal iz Celja, a je prišel baš pred ljubljanski brzovlak. Bratec je mrtev.

Š **Umrli** je v Mariboru c. kr. generalni štabni zdravnik v pok. dr. Ignacij Tischler.

Š **Za župana v Ljutomeru** je zopet izvoljen notar Thurn.

Š **S skednja je padel v spanju in se abil** pri Doberni hlapec Jurij Marosek.

Ljubljanske novice.

Ij Odhod romarjev. Danes zjutraj ob 4. uri 22 minut so se odpeljali naši jeruzalemski romarji proti Potojini. Zjutrkovali so na kolodvoru. Z romarji se je odpeljal tudi prevzvišeni gosp. knezoškof, zdravnik in usmiljene sestre, da bi bile v slučaju bolezni takoj na mestu. Do sedaj so vsi zdravi. Slovo je bilo zelo prisrčno. Takoj ko se je začel vlak pomikati so romarji veselo zapeli. Srečno pot!

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov ima v nedeljo, 4. t. mes., ob pol 11. uri svoj redni mesečni shod. Pri društvenih sestankih, ki se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu, se obravnavajo važne stanovske zadeve, tako da imajo udeleženci od njih veliko korist. Na zadnjem shodu se je razpravljalo o J. S. Z., ker je v društvu tudi ustanovljena skupina strokovne zveze, in o socialnem zavarovanju. O prvi točki je poročal deželni poslanec, sanitetni svetnik dr. Ivan Zajec, o drugi državni poslanec Josip Gostinčar. Pri sestanku v nedeljo, 4. t. m., se bodo obravnavale zopet važne, zanimive tvarine.

Ij Kaj je z Eisenpassom? Vest, ki jo je priobčil »Narod«, da so orožniki privedli v Ljubljano Bornovega lovca Eisenpassa, ni resnična.

Ij K blagoslovljenju konvikta v Marijanišču imamo dostaviti, da so se slavljia udeležili še naslednji gospodje: namesto odsotnega deželnega glavarja g. Fr. pl. Sukljeja, dr. E. Lampe in dr. VI. Pegan kot zastopnika deželnega odbora, nadalje g. deželni šolski nadzornik Fr. Hubad in g. dr. Papež.

Ij Tujski promet v Ljubljani. Meseca avgusta t. l. je prišlo v Ljubljano 7909 tujcev — 2035 več nego prejšnji mesec in 165 več kakor lani meseca avgusta lanskega leta. Nastanilo pa se je v hotelu »Union« 1585, »Slon« 1482, »Lloyd« 974, »Malič« 393, »Cesar avstrijski« 389, »Tratnik« 357, »Južni kolodvor« 318, »Ilirija« 316, »Štrukelj« 224, »Tivoli« 209, »Bavarski dvor« 164 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 1498 tujcev. — Razun tega je bilo za časa gasilskih slavnosti nastanjenih po zasebnih stanovanjih okrog 5000 tujcev.

Ij Brezplačno cepljenje koz v Mestnem domu se je vršilo od 12. maja do 1. septembra za t. l. vsak četrtek popoldne od 3. do 5. Koze so bile stavljenе 435 otrokom, medtem ko je bilo 17 otrok zaradi bolezni zadržanih.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Babnik, zasebnica, 64 let. — Marija Klarič, bivša delavka, 66 let. — Marija Ješe, dnarica, 70 let. — Valentin Zevnik, hiralec, 50 let.

Ij Dečka napadel pes. Včeraj je na Poljanski cesti popadel nek pes dvanaestletnega Vencelja Osredkarja v zgornjo ustnico in ga lahko poškodoval. Deček je psa, ko je na cesti ležal, gladil, nakar se je ta spustil v njega.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je nabral g. Anton Illerschitsch, knjigovez, v malih zneskih pri raznih dobrotnikih 40 K. Naj zgled vzornega člana K. D. R. P. najde veliko posnemovalcev!

Ij Psiček, črn, dakel, se je našel in ga ima Ivan Stražišar, užitinski paznik, ulica na Grad št. 15.

Ij Jedilnih gob letos vzlic ugodno vlažnemu vremenu ni. Naše gospodinjice, ki imajo sicer na ljubljanskem trgu bogato zalogo najrazličnejših živil, jih zelo pogrešajo, ker imajo rade mnogo izpremembe v razvrstitvi jedil. Podoba je, da bo letos stoprav na jesen sezona za jedilne gobe.

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Blagoslovljenje „Društvenega doma“ v Domžalah.

Slavnost 28. avgusta v Domžalah se je v vsakem oziru sijajno izvršila. Vreme, ki je še v soboto zvečer in tudi v nedeljo zjutraj silno slabo kazalo, je bilo cel dan tako ugodno, kot lepše za tako slavnost niti biti ne more. Udeležba je bila zares ogromna. Cenili so navzočih od 4—5000! Orlov je bilo v kroju 310, zastav pa 12, in sicer iz Ljubljane dve, »Kršč. soc. zveza« in »Društvo rokodelskih pomočnikov«, iz Kamnika dve, društvo »Kamnik« in »Cec. pevsko društvo«, z Vrhniko »Društvo rokodelskih pomočnikov« iz Vevč, Moravč, Cerkelj, Mengša, in Rov in domači dve. Okrožja Orlov so bila zastopana: kamniški skoraj polnoštevilno — celó iz oddaljene Šenturške Gore je poleg izobraževalnega društva prišlo 12 Orlov v kroju — poljsko in št. viško. Zastopanih pa je bilo še več drugih društev. Posebno bodi omenjeno, da sta bili navzoči tudi gasilski društvi iz Domžal in Stoba. Na kolodvoru so domača dekleta - društvenice v narodnih nošah pripenjale šopke in ovenčale zastave, potem pa se je izpred razvrstil: 4 Orli na konjih, med njimi načelnik Zveze V. Jeločnik, 42 trobentačev, domžalska godba, Orli, društva. Pred »Društvenim domom«, ki je bil v vseh svojih prostorih z venci bogato ozaljšan, so se vršili pozdravi. Pozdravili so goste iz balkona: oba župana fare, domžalski in depaljski, župnik, predsednik Orla Anton Müller in predsednica ženskega odseka gospica Kati Jančigaj. Med tem pa so društvenice raz oken Doma obsipale goste s cveticami. Odzdravil je načelnik Jeločnik. Čudovito krasen je bil prizor v cerkvi: pred oltarjem zastave, v ladiji in proti obeima stranskima oltarjema, torej v podobi križa Orli, na prižnici pa veliki oznanovalec ljubezni do Jezusa in Marije, premilostni prelat generalni vikar J. Flis. Prekrasno je govoril o trojnem domu, o hišici očetovi, o farni cerkvi, o Društvenem domu, ki se ima danes blagosloviti, kako morajo vsi ti biti v tesni zvezi, da vodijo vsi v najlepši — nebeški dom! Gospod prelat je opravil tudi sveto mašo, pri kateri sta stregla dva Orla v kroju in je prav lepo pel domači cerkveni pevski zbor pod vodstvom organista Jak. Flis. Ob pol 11. uri je bila slovesnost pred Domom. Ko godba odigra »Naprej zastava slave«, nastopita oba poslanca okraja in govorita iz balkona zbranemu ljudstvu. Bil je to pač največji ljudski shod, kar se jih je kdaj v Domžalah vršilo, pravi ljudski tabor. Deželni poslanec, dekan Ivan Lavrenčič je govoril o izobrazbi, kateri ima služiti novi Dom, kako potrebna je, kako pa le prava izobrazba, ki je v soglasju z vero, more človeka osrečiti. Zavedajmo se tega in bodimo vsikdar odločni katoličani brez polovičarstva, brez ozirov, brez strahu! Drž. poslanec dr. Krek pa je govoril o lepoti slovenske zemlje in o političnem, društvenem in gospodarskem delu za ohranitev te prelepe slovenske zemlje. Obeima poslancema je priredilo občinstvo navdušene ovacije. Društveni zbor je s spremljevanjem godbe zapel 6glasni ganljivo lepi Foersterjev »Ave Maria« iz opere »Gorenjski slavček«. Bila je to molitev, prošnja do Brezmadežne, da Ona, katere prečisti ženin sv. Jožef kraljuje nad novo stavbo, izprosi blagoslova od zgorej ob slovesnem trenutku blagoslovljenja, ki se je s tem približal. Izvršil je je sedaj ob obilni duhovski asistenci premilostni g. prelat. Po blagoslovljenju je godba zaigrala cesarsko himno. Sledil je korporativni obhod vseh društev skozi Domžale. Čas za kosilo, ki je bilo po raznih gostilnah, je bil le kratko odmerjen. Ob pol dveh je bila že skušnja za telovadce, ob tretji uri pa litanije. Kaj naj rečemo o telovadbi, ki se je vršila ob čerti uri na prostoru, ki je bil ves z mlaji, zastavami in venci okinčan? Gotovo že zlepa kje ni bilo toliko gledalcev, kakor tukaj. Cela Goričica je bila ena sama velika galerija, glava pri glavi. Vse pa se je divilo, čudilo, strmelo nad sijajnim nastopom vrlih telovadcev. Uprav suvereno jih je vodil njihov general, velezaslužni V. Jeločnik, telovadci pa so sledili vsakemu njegovemu povelju, migljaju, da je bilo veselje! Pri orodni telovadbi je bilo vse tako živahno, da kar nisi vedel, kam bi pogledal. Veletoke in druge najtežje vaje so proizvajali kar igraje. Višek pa je dosegla telovadba s sabljanjem, z »moreško«, katero so dovršeno vpriporili ljubljanski in šentviški Orli. Čast

jim! Med tem pa se je že pričela na društvenem vrtu veselica, ki je bila res prava ljudska veselica. Vrla domžalska godba se je tudi tukaj, kakor prej pri telovadbi in sploh cel dan odlikovala s preciznim, finim igranjem. Vmes pa so krasno prepevali razni društveni pevski zbori: kamniški, moravški, mengeški, homški in domači. Tudi več govornikov je nastopilo. Pesnik Vrbanija (Limbarski) iz Moravč je navdušeno govoril pesem, katero je nalašč za to priliko sam zložil, ustanovitelj tekstilnega društva Jeraj iz Ljubljane pa je s svojim govorom kar razvnel poslušalce. Šaljiva loterija, juks-bazar, vse je bilo prav živahno na delu! V nočni temini pa zažari Dom v neštetihi lampijonih, rakete švigajo, vse je v veselji, v lepi zadovoljnosti! Na slavnost je došlo tudi nekaj brzojavnih pozdravov. Posebej bodi omenjen pozdrav pesnika Ivana Baloha, ki se glasi:

»Na delo — geslo bilo je doslej,
Na delo — geslo bodi i naprej.
Naj Dom sezidan bo v značajih trdne
skale,
In versko - narodne ostanejo Domžale!«

Če še omenimo, da je tudi mogočno pokanje iz topiča skozi cel dan slavnost zelo povzdignilo, dalje, da cel dan ni bilo prav nobenega izzivanja, niti najmanjšega nereda, potem smo dovolj povedali o tej prelepi slavnosti, ki je bila res prava manifestacija krščanske slovenske misli! Domžale so se ta dan pokazale tudi pred svetom take, kakršne so v resnici, lepe, zveste Bogu, domu, cesarju! Najlepša hvala vsem, ki so kakorkoli v to pripomogli!

Telefonska in brzojavna poročila.

NAŠI JERUZALEMSKI ROMARJI V TRSTU.

Trst, 2. septembra. Naši romarji so dospeli danes ob pol 9. uri semkaj; ladja »Tirol« bi morala odriniti iz pristanišča ob 10. uri. Vsled velike komodnosti turškega konzulata so se mogli ukrcati šele ob 11. uri. Romarjev je 529; spremila jih je k ladji velika množica tržaških Slovencev. Ko je ladja odplula, so zadoneli živahni živio-klici. Morje je mirno in po sodbi izkušenih mornarjev bodo imeli lepo vreme.

STARČEVIČEVA STRANKA PRAVA.

Zagreb, 2. septembra. Starčevićeve stranka prava je imela pod predsedstvom dr. Mile Starčevića shod svojih zaupnikov. O položaju je govoril Stjepan Zagorac. Stranka je sklenila, da ostane na svojem dosedanjem državnopravnem programu in da se na podlagi tega samostojno udeleži volitev. Stranka je pozvala tudi druge rodoljube pravaše, da jo podpirajo. Stranka postavi kandidate v 44 okrajih, v 24 okrajih so kandidati že imenovani.

ŽREBANJE.

Dunaj, 2. septembra. Na žrebanju srečk ogrskega rdečega križa je glavni dobiček 20.000 K zadela serija 7336, št. 89. — Glavni dobiček srečk Bazilike 20.000 K je zadela št. 283.243.

NEVARNI TATOVJI PRIJETI.

Kolin, 2. septembra. Tukajšnji policiji se je posrečilo aretovati tri člane neke mednarodne tatinske družbe, ki je izvršila že več tatvin, bodisi v mestih na Nemškem, bodisi na Dunaju in v Pragi. Vodja družbe je nek trgovec Bietz iz Rothenburga. Njegova mlada žena se je udinjala pri premožnih družinah kot služkinja, da je lažje kradla. To družbo se spravlja v zvezo z roparskim umorom gospe Feldmacher v Monakovem.

BOMBE V CARIGRADU.

Carigrad, 2. septembra. Predvčerajšnjim zvečer je nekdo v Galati vrgel bombo, ki pa vsled srečnega naključja ni povzročila nobene škode.

STAVKA V BREMENU.

Bremen, 2. septembra. Okoli 3000 stavkujočih ladjedelniških delavcev je priredilo včeraj opoldne demonstrativen obhod po mestu. Kršenja redu ni bilo.

NOVI NEMIRI V BILBAO-U.

Pariz, 2. septembra. Iz Bilbao prihaja vedno več vznemirjajočih vesti. Stavkujoči delavci so povzročili več izgrediv ter so napadli vojake, ki so skušali vzdržati na ulicah red, s kamni. Vojaštvo je napadlo izgredivnike z golim orožjem, pri čemur jih je bilo mnogo ranjenih. Policija je aretovala zelo mnogo oseb. Trgovci so zaprli svoje prodajalne, da bi jih kdo ne oplenil.

Došli parniki ne izkrcujejo v luki, ampak plovejo v bližnja mesta. Stavki se je pridružil tudi del črkostavcev.

UMOR IN SAMOUMOR.

Draždane, 2. septembra. V nekem tukajšnjem hotelu je 28-letni godbenik Jožef Sabat iz Prage ustrelil svojo 21-letno ljubimko Marijo Lukeš, služkinjo. Nato se je sam z drugim strelom težko ranil. Vzrok njegovemu činu je brzkone ljubosumnost.

ZVIŠANJE KAPITALA ČEŠKE INDUSTRIJSKE BANKE.

Praga, 2. septembra. Poroča se, da bo češka industrijska banka zvišala kapital na 50 milijonov kron.

PONESREČEN NEMŠKI PARNIK.

London, 2. septembra. V Bristolu se je razširila vest, da se je nemški parnik »Margarethe Russ« potopil. 21 mož posadke je brzkone našlo smrt v morju.

VIHAR NA OGRSKEM.

Budimpešta, 2. septembra. Včeraj je skoro po celi Ogrski divjal velik vihar. V Nagy Keremya je nastal med viharjem požar ter je zgorelo 40 hiš. V Subotici, Topolji, Segedinu, Kecskemetu in Temešvaru se je med viharjem dogodilo mnogo nesreč.

UPOR KAZNJENCEV.

Rim, 2. septembra. V Luceri so se uprli kaznjenci, da se osvobodijo. Proti kaznjencem je bilo poslanih 30 karabinerjev in orožnikov ter je nastala ljuta borba. Končno so bili kaznjenci premagani. Ranjenih je bilo pet karabinerjev in pet orožnikov.

TURŠKA KLIČE REZERVISTE POD OROŽJE.

Carigrad, 2. septembra. Vlada je včeraj sklenila poklicati pod orožje rezervnike treh evropskih armadnih zborov.

KOLERA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 2. septembra. V Mohaču umrl mornar Spitzbauer je umrl na azijski kolero. Doslej sta na Ogrskem dva slučaj kolere.

KONČANA STAVKA V BUDIMPEŠTI.

Budimpešta, 2. septembra. Stavka delavcev v mlinih je končana.

Razne stvari.

Tolstoj — čudak. Ogrski žurnalst Arpad Pasztor je na svojem potovanju po Rusiji obiskal Tolstoja v Jasnopoljani in pripoveduje sledeče: Poglejte, pravi Tolstoj, jaz sovražim literaturo; čemu sploh ljudje pišejo? Samo dušni velikani, veliki umetniki naj bi pisali. Pišejo pa naj resnico! Kje pa je resnica, kakšna je? Umetnost? Te sploh ni! Je pa denarno vprašanje in talent; zaradi tega tudi pišejo pisatelji in delajo umetniki. Denar literaturo ubija, kajti ljudje bi radi od svojih spisov živeli. — Ko je Pasztor omenil, da tudi pesmi kuje, je Tolstoj odvrnil: Ravno to se mi gnjus, da ljudje svoje misli v ritme in rime tlačijo, namesto da bi preprosto govorili. — Kaj pa Goethe? — Goethe je bil neznamen človek; Schiller je že še. Sploh sovražim vse pesmi.

Grozna draginja v New Yorku. Kako grozna draginja da vlada v New Yorku, naj pokažejo sledeče cene jedi z jedilnih listov restavracij, ki se same označajo, da so »ljudske«. Navadni goveji file, ki bi stal v Nemčiji 2 marki, v Londonu komaj 1 marko in pol, stane v New Yorku 5 mark, porcija koštrunove pečenke 3-20 marke, porcija race 4 marke, porcija piščanca 5 mark, krožnik krompirja 1-20 marke, komad sira povprečno 1-60 marke. Fineja jedila stanejo seveda več, ena pašteta 5 do 7 mark, porcija jerebice 8 mark in 3 marke porcija sladkega zelja. Čašica navadnega čaja stane 1-60 do 2-25 marke, ako se vzame še biskotov ali sadja, še račun hitro podvoji ali potroji. Sadje stane 1-60 do 8 mark, po tem vzame li gost jabelko ali grozd. Silno drago je pa vino in pivo. Količkanj dobro steklenica stane najmanj 12 mark in steklenica piva 2 marki, ko jo dobimo mi tukaj za 32 stotnik.

Prva mažarska šola v Bosni. Sarajevsko »Mažarsko društvo« otvori z dovoljenjem vlade 1. septembra t. l. prvo javno mažarsko ljudsko šolo v Bosni: štirirazrednico za dečke in deklice v Sarajevu. Sabor je sklenil, da se ima ukiniti edina nemška ljudska šola nemških kolonistov v Bosni, a vlada takoj na to dovoljuje mažarsko šolo. Mažarska reč gre torej v Bosni hitro naprej.

?	I	?	== Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena == se dobi samo pri H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg Lastna tovarna ur v Svici.	?	I	?	
I	K	O		2018	I	K	O
?	O	?		Tovarniška varstvena znamka „IKO“.	?	O	?

Pomanjkanje mesa. Budimpeštanska trgovska zbornica je vložila pri trgovinskem ministrstvu vlogo, v kateri se prosi za 50odstotno znižanje železniškega tarifa pri živinskih transportih, došlih v Budimpešto. Trgovinska zbornica se sklicuje na ugodnosti, ki jih je dovolila avstrijska vlada za pošiljate mesa.

Stavka ogrskih mlinarjev. Strokovno društvo ogrskih mlinarjev in mlin-skih delavcev je poslalo dopis budim-peštanski zvezi lastnikov mlinov, v ka-terem izjavlja kolektivno pogodbo kot ničevo, a se obenem izreka za sklenje-nje nove pogodbe. Zveza lastnikov mli-nov je z ozirom na to, da strokovno društvo ni držalo kolektivne pogodbe od 7. marca t. l. ter je celo odobravalo prestopke posameznih delavcev, od-klonila, sklepati še nadaljne kolektiv-ne pogodbe. Posamezni mlini so pri-pravljeni sprejeti delavce v službo s prejšnjo plačo in istimi delovnimi po-goj. To pa se more zgoditi le brez strokovnega društva.

Statistika francoskih kadilcev. L. 1815 je prinesel tobak francoski drža-vi 32 milijonov frankov dobička, leta 1908 pa vsoto 389 milijonov. Število ci-gar pada, nasprotno pa raste število cigaret, katerih Francozi vsako leto več pokade. Leta 1899 se je pokadilo 778 milijonov cigar in 1554 milijonov cigaret; v letu 1908 pa samo 493 milijo-nov cigar in 2963 milijonov cigaret. To je dokaz, da cigareta povsod cigaro iz-podiriva. Danes izda za tobak povpreč-no na leto vsak Francoz 13 frankov. Če pa vzamemo, da je na Francoskem sa-mo 65 odstotkov prebivalcev kadilcev, potem jih je vseh skupaj 9 milijonov, katerih vsakdo državi na leto 45 fran-kov tobakovega davka daje.

Pogreb z avtomobili. Preteklo so-boto je bilo videti v Parizu prvi pogreb z avtomobili. Za avtomobilnim mrtva-škim vozom, ki ga je vodil črno oble-čen šofer, so vozili v sklenjeni vrsti avtomobili žalujoče pogrebce. Venci so bili pritrjeni na strehah motornih voz. Čegavo truplo se je hotelo spraviti ko-likor mogoče hitro v zemljo, se ni zve-delo. Bržkone pa se je dedičem zelo hudo mudilo.

Lokomotiva z 28 kolesi, ki so jo iz-delali ameriški inženirji, je gotovo naj-večja na svetu. Brez tenderja tehta 4620 stotov, s tenderjem pa 7000 stotov. Ta lokomotiva pa ni samo pomembna zaradi ogromnih moči, ki jih razvija. Pri starih lokomotivah vhaajajo skozi velike množine gorkote, ki se izpuha-vajo brez vsake koristi. Ta novi stroj je pa tako sestavljen, da se tudi izkorišča toplota plinov, ki odhajajo iz njega skozi dimnik. Posebne odvajalne cevi so tako napravljene, da se uhajajoči topli zrak vporablja zopet za segreva-nje kotla.

Aluminijev denar. Na Francoskem so poizkušali delati denar iz aluminija. Kakor znano, je aluminij zelo lahak. In to je vzrok, da so ga zavrgli. Denar na Francoskem je vreden še primeroma osem krajcarjev manj, kakor avstrijska krona. Vsled tega je ostali denar zelo majhen in aluminij je prelahak. Zdaj poizkušajo nekaj družega, namreč zme-šati aluminij in bron. Če se doda deset odstotkov aluminija bronu, potem se zmanjša njegova teža za polovico. Taka zlitina je krasno rumena, kakor zlato in obdrži vedno svojo barvo.

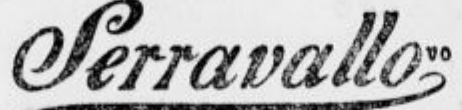
Novi Monte Carlo. Kubanska zbor-nica je potrdila prošnjo neke družbe Američanov, ki je prosila, da se sme ustanoviti na Kubi igralnica prve vrste, kot je v Monte Carlu. In kakšno družbo pričakuje ta inkorporacija, je najbolji dokaz v tem, da obljublja, da bode v nekaj letih zazidala najmanj poldrug milijon dolarjev. Plačevala bode velike davke in po tridesetih letih preide vsa lastnina v roke države. Iz tega lahko premislimo, kako velikanske dobičke bode delala ta družba. Pričakuje se za gotovo, da bode prišlo izredno veliko lahkoživcev igrat. — Na take prostore bodo hodili bogatini in bodo zapravljali od delavstva iztisnjen denar.

Dragocena riba. V Meksiki živi ne-ka posebna riba, kateri pravijo kroko-dilova riba. Ta riba ima to posebnost, da je vsaka stvar veliko vredna, katero ima. Iz njene kože se dá izdelati naj-

boljše tanko usnje. Njeno olje, pravijo, da je veliko boljše za bolne ljudi, kakor najboljše norveško ribje olje. Njeno meso je prava slaščica, bodisi sveže ali suho. Meksikanska vlada se zdaj trudi, da bi jo razširila po vseh vodah.

Meteorologično poročilo.						
Višina n. moriem 306·2 m, sred. zračni tlak 736·0 mm						
Dan	Čas opa-zovanja	Stanja baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padežina v 24 urah v mm
1	9. zveč.	733·9	13·4	sl. szah.	del. obl.	0·0
2	7. zjutr.	32·7	10·0	sl. jzah.	oblačno	
	2. pop.	33·2	13·1	sl. jug	dež	
Srednja večerajšnja temp. 14 1°, norm. 16·9°.						

TRŽNE CENE.	
Cene veljajo za 50 kg.	
Budimpešta 2. septembra	
Pšenica za oktober 1910	10.11
Pšenica za april 1911	10.29
Rž za oktober 1910	7.44
Oves za oktober 1910	8.20
Koruza za avgust 1910	6.01
Koruza za maj 1911	5.89

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzročila slast do jedi, okrepla živce, zboljša kri in je re-
konvalescentom in malo-
krvnim zelo priporočeno od
zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Večkrat odlikovano.

Nad 7000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovije.

Zahvala.

Povodom svojega imenovanja nad-dijakonom, slovesnosti benedikcije in cesarskega odlikovanja sem pre-jel od mojih prijateljev in znancev toliko lepih voščil in čestitk, da mi ni mogoče, se vsem posebej zahva-liti; zato se s tem ginjenega srca vsem zahvaljujem, ter jim vse v obilni meri želim, kar jim služi v časni in večni blagor.

2499

Konjice, dne 29. avgusta 1910.

Francišek Hrastelj.

Zahvala in poslovilo.

Pod vtisom izrednega presenečenja, ki so mi ga povodom vpokojitve pri-redili c. tovariši in tovarišice c. kr. tobačne tovarne dne 31. avgusta, ko so mi poklonili v slovo prekrasen šopek z dragocenim darom in mi za-peli par ginljivih pesmic, se morem le tem potom zahvaliti jim za vso izkazano ljubav in jim kličem še enkrat v slovo presrečni: Z Bogom! Obenem se pa tudi iskreno zahva-ljujem blag. gospodu vodji cigaret-nega oddelka Iv. Tomcu, kakor tudi g. delovodju Tometu za izkazano mi naklonjenost in prijaznost.

Ljubljana, 1. septembra 1910.

2504

Valentin Bahar.

Zahvala.

Pofriti najgloblje žalosti nad neiz-merno bitko izgubo, ki nas je zadela s smrtjo našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, brata, tasta in pradedca, evaka in strica, gospoda

Fraňa Schančela
trgovca, posestnika itd.

se ne moremo zahvaliti posebej vsa-kemu, ki nam je izkazoval svoje so-čutje tekom dolge, mučne bolezni, po-sebno se pa zahvaljujemo velečenim gospodom zdravnikom, primariju de-želovladnemu svetniku dr. Slajmerju, primariju dr. Jenkotu in c. in kr. stab-nemu nadzdravniku dr. Stareu za njih vstrajno in požitvovalno oskrbovanje dragega pokojnika, za vse mnoge iz-raze sožalja, krasne darovane vence, prečastiti duhovščini, slavn. ravnatelj. „Kranjske hranilnice“, trgov. boln. in podpor. društvu, ljublj. prestov. gasil. in reševal. društvu, sirotišnicama Ma-rijanišča in Lichtenturničnega zavoda kakor tudi vsem društvom in korpo-racijam in jih prosimo, da sprejmo tem potom našo najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo.

LJUBLJANA, 2. septembra 1910.

2513

Žalujoči ostali.

Deklice iz poštenih rodbin, katere bi rade posečale velesl. zunanjo in notranjo šolo, ozir. trgovski tečaj, učitelj. pripravnico i. t. d., katero vodijo vlč. g. Uršulinke v Škofji Loki, dobe proti primerni nizki ceni

stanovanje s hrano

sploh vso oskrbo pri gospej ANI HAFNER v Škofji Loki št. 93, II. nadstropje, na-sproti trgovine Koširjeve in Thalerjeve po domače Lukeževe. 2409

Lujiza Leustek, vdova pl. Kubangi, rojena pl. Sipuš, daje naznanje, da je njen preljudi soprog, oče, tast, zet, brat, svak in stric, gospod

Milan Leustek
lekarnar

v 46. letu svoje starosti dne 31. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne na Dunaju mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki se prepeljejo v nedeljo ob 3. uri z Dunaja v lastno rakev na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. septembra 1910.

I. slov. pogrebni zavod. 2507

Gremij kranjskih lekarnarjev naznanja tužno vest, da je njega član, blagorodni gospod

Ph. Mr. Milan Leustek
lekarnar

dne 31. avgusta 1910 po dolgotrajni mučni bolezni na Du-naju preminul.

Sprevod pokojnikov se vrši v nedeljo dne 4. septembra ob 3. uri pop. z južnega kolodvora na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 2. septembra 1910.

Ph. Mr. Rihard Sušnik
i. č. predsednik gremija.

2516

Največji češki cirkus K. Kludsky

Ob sobotah, nedeljah in praznikih po 2 gala predstavi 2 popoldan ob 4. uri zvečer ob 8 1/4. uri.

z zelo zanimivim in mnogovrstn. sporedom.

Ob sobotah, nedeljah in praznikih po 2 gala predstavi 2 popoldan ob 4. uri zvečer ob 8 1/4. uri.

Pri popoldanskih predstavah plačajo vojaki do narednika in otroci do 10 let na vseh sedežih polovico. Zvečer polna vstopnina. Natančneje na dnevnih tepakih in v oglasih. Ravnateljstvo.

Berson

so neprekošne glede kakovosti in trpežnosti; čevlji se težje zvrne, manj drči in čevlji dobi elegantno obliko. Pazi naj se na znamko

„BERSON“

Najboljše
gumijeve pete.

Dobe se v vseh trgovinah za usnje, čevlje, gumijevo in drožer. blago v monarhiji. Na debelo pri zastopnikih

SIGMUND BEER & sinovi
DUNAJ VI/2.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred.
stvo

Seydlin

Izdelovatelj
O. Seydlin

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Najboljše štedilno voščilo za pode

Brezbarono, rumeno in rujava za parkete ali polikane
tla priporoča o škatljah po en, pol in četrt kg ali prosto
ADOLF HAUPTMANN
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kleja

Št. 15.331/10.

Razpis.

2488

Za preložitve

okrajne ceste Novomesto-Belacerkev v cestnem okraju Novomesto na 14000 K

proračunjena dela in dobave se bodo oddale potem **jaune ponudbene obravnave**.
Pismene vsa dela obsegajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedbo pavšalne svote naj se predlože

do 13. septembra 1910, ob 12. uri opold.

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolekom za eno krono, doposlati je zapečaten z nadpisom: „**Ponudba za preozetje okr. ceste Novomesto-Belacerkev**“.
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbene pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbenih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridržuje pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo. Načrti, proračun in stavbeni pogoji so na vpogled v deželnem stavbnem uradu.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dne 31. avgusta 1910.

Z dobrim vspehom
2268 se pripravlja k 10-1

skušnji za enoletne prostovoljce.

Tozadevna vprašanja naj se naslovijo na
upravo »Slovenca« pod naslovom »Skušnja«.

Tri žlice

železnatega vina lekarja
Piccolija v Ljubljani, c. in
kr. dvornega založnika,
vsebujejo množino železa,
ki jo mora zavžiti odrasli
človek vsak dan, ako nje-
gov organizem potrebuje
železa, v nasprotju z dru-
gimi izdelki, ki vsebujejo
le tako množino železa, ki
se dokazano nahaja v vsa-
kem namiznem vinu, in to-
rej nimajo nikake medicini-
ške vrednosti. Polliter-
ska steklenica 2 K.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

ima v zalogi

ŠOLSKKE KNJIGE

za ljudske, meščanske in srednje šole v najnovejših izdajah.

Seznamke predpisanih učnih knjig oddaja brezplačno. Bukvarna je založila in v lastni zalogi izdala sledeče knjige:

Končnik-Fon, **Deutsches Lesebuch** für die erste Klasse slowenischer und slowenisch-utraquistischer Mittelschulen u. verwandter Lehranstalten. Preis geb. K 3.—.
Pajk Milan, **Zemljepis za srednje šole**, I. del; vez. K 1'80.
Brinar Josip, **Zgodovina za meščanske šole**, z 21 slikami vez. K 2'20.
Tominšek, dr. Josip, **Grška slovnica**; vez. K 3.—.
Tominšek, dr. Josip, **Grška vadnica**; vez. K 3'50.
Stroj Alojzij, **Liturgika**. Nauk o bogočastnih obredih sv. Katoliške cerkve s 40 slikami; vez. K 1'40.
Pečjak, dr. Gregor, **Katoliški verouk** za višje razrede srednjih šol. Druga knjiga: Resnice kat. vere. K 2'80.
Svetina, dr. Ivan, **Katoliški verouk**, I. knjiga, vez. K 2'80.
Mazi Josip, **Geometrijski nazorni nauk** za prvi razred srednjih šol; vez. K 1'—.
Mazi Josip, **Geometrija** za drugi razred srednjih šol;
Mazi Josip, **Geometrija** za tretji razred srednjih šol;
* Bl. Matek-Jos. Mazi, **Geometrija** za četrti in peti gimnazijski razred, v platno vez. K 3'30.
Mazi Josip, **Osnovni pojmi poševne in pravokotne projekcije**; 29 slik. K —'60.
Bl. Matek, **Geometrija** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred; vez. K 3'—.
* Bl. Matek, **Aritmetika in algebra** za četrti in peti gimnazijski razred; v platno vez. K 3'20.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za šesti, sedmi in osmi gimnazijski razred, v platno vez. K 2'80.
* **Dijaki, ki so lansko leto kupili nepopolne Matekove matematične knjige za srednje in višje gimnazijske razrede I. del naj si letos nabavijo v izpopolnitev: Dodatek k aritmetiki, cena K —'60 in dodatek k geometriji, cena K —'90.**

Matek-Zupančič, **Geometrija** za višje razrede realk, K 5'30.
Matek-Zupančič, **Aritmetika in algebra** za višje razrede realk; vez. K 5'30.
Juvancič Frid., **Učna knjiga francoskega jezika**; za srednje in njim sorodne šole. I. del. vez. K 2'50.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, I. del. Korespondenčno pismo; broš. K 3'—.
Novak Franc, **Slovenska stenografija**, II. del. Debatno pismo; broš. K 2'40.
Baebler B., **Kemija in mineralogija** za četrti razred realk in za sorodne šole; cena se naznani pozneje.
Dokler Anton, **Slovarček** k izbranim Ovidijevim pesmim Sedlmayerjeve izdaje; vez. K 1'90.
Dokler Anton, **Komentar** k Ciceronovim govorom proti Katilini; broš. K —'60.
Jeršinovic Anton, **Livijev komentar**; broš. K —'60.
Koritnik Anton, **Slovarček** k I., II. in III. spevu Ilijade; broš. K —'80.
Jerovšek Fran., **Besede in rekla**, namenjene učencem, ki se pripravljajo na čitanje sedme knjige Herodotovih zgodov. raziskavanj. Cena se naznani pozneje.
Južnič Rudolf, **Slovarček** k I. in II. knjigi Vergilove Eneide in k izbranim pesmim iz „Georgica“ in „Bucolica“. Cena se naznani pozneje.
Ivan Grafenauer, **Zgodovina novejšega slovenskega slovstva**. I. del. Od Pohlina do Prešerna. K 2'—, vez. K 2'50.
Breznik Anton, **Slovenske besede v slovenščini**. K —'80.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. I. del; vez. K 3'20.
Podlesnik Ivan, **Knjigovodstvo**. II. del; vez. K 6'20.
Foerster Anton, **Cantica sacra**. I. del. Cerkvena pesmarica za moški ali ženski zbor (četverglas.). K 2'40.
Ta pesmarica je za vse one učne zavode, kjer se vrši skupna šolska sv. maša skrajno potrebna.

Ušeničnik, dr. Aleš, **Socijologija**. Cena K 8'50, vez. K 10'80.
Anton Medved, **Poezije**. I. del, K 3'80, vez. K 5'—.
Anton Medved, **Poezije**. II. del, K 4'—, vez. K 5'40.
Leposlovna knjižnica:
I. zvezek: Pavel Bourget-Kalan: **Razporoka**. Roman. K 2'—, vez. K 3'—.
II. zvezek: Ivan Turgenev Sergejevič, **Stepni kralj Lear**. Povest. S. Stepnjak. — Josip Jurca, **Hiša ob Volgi**. K 1'20, vez. K 2'20.
III. zvezek: Fran Virant. — Boleslav Prus. **Straža**. Povest. K 2'40, vez. K 3'40.
IV. zvezek: F. M. Dostojevskij. — Vladimir Levstik. **Ponižani in razžaljeni**. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3'—, vez. K 4'20.
V. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Kobzar**. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovim življenjepisom. K 2'40, vez. K 3'60.
VI. zvezek: Champol. — V. Levstik, **Mož Simone**. Roman. K 1'90, vez. K 3'—.
VII. zvezek: Taras Sevcenko. — Josip Abram, **Hajdamaki**. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamaščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1'50. (VI. in VII. zvezek skupno K 3'40, vez. K 4'50.) Ima iste vrline kakor Kobzar.
VIII. zvezek: A. Sheehan. — Fran Bregar, **Dolina krvi**. (Glenanaar.) Povest iz irskega življenja. K 4'20, vez. K 5'80.
Anton Medved, **Kacijanar**. Tragedija v petih dejanjih. K 1'40, vezano K 2'40.
Anton Medved, **Za pravdo in srce**. Tragedija v petih dejanjih. Vez. K 3'50.
Ljubljana, **Kazipot** s pridejanim načrtom K 1'20.
Načrt Ljubljane, dvobarvni tisk K —'30.
Isti v petih barvah K —'50.

Knjigarna je založila v lastni zalogi vse potrebne tiskovine za ljudske in meščanske šole, v zalogi ima tudi učila; cenik je brezplačno na razpolago.